

Magyar gazdaság

Visszapillantó

Menjünk világgá?

Bár a magyarokról úgy hírlíki, nem szívesen vágnak neki a nagyvilágnak, a Tárki felmérései azt jelzik: a korábbiakhoz képest jóval többen, s különösen a fiatalok, külföldön képzelik el életük legalább részét.

A magyar lakosság vándorlási hajlandósága (migrációs potenciálja) a Tárki régebbi és legutóbbi felmérései szerint a kilencvenes évekhez képest megugrott. A növekedés a hosszú távú munkavállalás és a kivándorlás esetében töretlen, a rövid távú munkavállalás szándéka viszont az EU-csatlakozás után előbb nagyra nőtt, majd csökkent, hogy mára ismét meglódljon.

A migráció iránya a vándorlás 2004 után megváltozott mentális térképét tükrözi ma is: vagyis megmaradt a hagyományos német-osztrák dominancia, de erős színnel rákerült erre a térképre Nagy-Britannia is. Ez szépen jelzi, hogy hagyomány ide, új függőség oda, a világ változásai – például a megnyíló munkaerőpiac – nyomot hagynak az emberek gondolkodásában. Míg 2001-ben Nagy-Britanniát az Egyesült Államok és Olaszország mindhárom vándorlási típus esetében megelőzte, 2008-ban az összes többi ország messze leszakadt a favorizált célországoktól (meg sem kőz elítik a 10 százalékot).

A vándorlási hajlandóság alakulása 1993–2008 között (százalékban)

Év	Rövid távú külföldi munkavállalás	Hosszú távú külföldi munkavállalás	Kivándorlás	Vándorlási hajlandóság*
1993	4	3	1	6
1994	4	3	1	5
1997	4	3	2	6
2001	9	7	3	11
2002	8	6	3	10
2003	9	6	3	12
2005	13	6	3	16
2006	6	6	4	11
2008	11	11	6	17

*Halmazott vándorlási hajlandóság: a három időtáv bármelyikét legalább egyszer választók aránya. Forrás: Tárki – magyar háztartáspanel 1993–1997, illetve Tárki-omnibusz 2001–2008

A vándorlási hajlandóság iránya 2001-ben és 2008-ban* (százalékban)

Célország	Rövid távú külföldi munkavállalás	Hosszú távú külföldi munkavállalás	Kivándorlás
2001			
Németország	32	25	17
Ausztria	19	16	20
Nagy-Britannia	7	4	4
2008			
Németország	20	19	19
Ausztria	14	15	14
Nagy-Britannia	18	19	15

*Mind a három kérdésre három célországot nevezhetett meg a kérdezt. A százalék az adott országot választók arányát mutatja az összes lehetséges célországokhoz képest.

Forrás: Tárki-omnibusz, 2001 és 2008

Vándorlási hajlandóság 2008-ban (százalékban)

Társadalmi csoport	Rövid távú külföldi munka	Hosszú távú külföldi munka	Kivándorlás	Vándorlási hajlandóság*
Teljes minta	11	11	6	17
Nem				
Férfi	12	13	7	18
Nő	10	10	5	13
Korcsoport				
25 éves vagy fiatalabb	33	37	16	44
26–35 év közötti	17	14	7	22
36–45 év közötti	13	14	10	22
46–55 év közötti	6	7	4	8
56–65 év közötti	4	2	2	5
66 év feletti	0	0	0	0
Iskolai végzettség				
Általános iskola	6	9	4	10
Szakközépiskola	10	9	5	14
Szakközépiskola	12	14	8	16
Gimnázium	20	20	9	27
Érettség	18	17	4	23
Főiskola	7	9	6	12
Egyetem	23	16	9	24
Gazdasági aktivitás				
Alkalmazott	15	15	7	21
Vállalkozó	21	16	8	26
Munkanélküli	12	14	8	19
Tanuló	43	48	28	56

*Halmazott vándorlási hajlandóság: a három időtáv bármelyikét legalább egyszer választók aránya.

Forrás: Tárki-omnibusz, 2008

A vándorlási szándék azokban a társadalmi csoportokban erős, amelyek a szakirodalomban is a legkönyebben mozdulóként jelennek meg:

- a férfiak vándorlási hajlama nagyobb, mint a nőké;
- a kor növekedésével erősen csökken a migrációs szándék. A töréspont a 45. év: a fiatalabbak vándorlási szándéka meghaladja az átlagot, az idősebbeké alatta marad;
- a közép- és felsőfokú iskolai végzettségűek vándorlási hajlandósága (a főiskolát végzettek kis csoportját kivéve) átlag feletti;

- a tanulók között a „vándorlást álmodók” aránya kiugróan magas, de valamennyi gazdaságilag aktív csoportban (különösen a vállalkozók körében) átlag feletti vándorlási szándék jellemző.

Azt pedig, hogy nem a rossz anyagi helyzet a vándorlási hajlandóság táptalaja, jól illusztrálja, hogy azokban a háztartásokban erősebb ez a szándék, ahol van személygépkocsi, az egy főre jutó havi háztartási jövedelem átlagos, a havi nettó személyes jövedelem pedig átlag feletti. **SIK ENDRE**

Bécsben dolgozó magyar taxisofoőr. Erősödő szándék